

Literatuurdidactische analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Mel Wallis de Vries is onder jongeren bekend als schrijfster van niet te moeilijke en razend spannende boeken. Van een N1-lezer vraagt <i>Klem</i> geen al te grote bereidheid. Voor lezers met instapniveau kunnen de omvang (272 pp.) en het wisselend perspectief een probleem vormen.
	Uitgave	Op het omslag wordt <i>Klem</i> aangeduid als jeugdthriller. Herkenbaar en voor leerlingen aantrekkelijk is het politielint. De tekst op de achterflap geeft een goede indruk van inhoud en sfeer van het verhaal. Normale letter en enigszins ruime marges.
	Interesses	Zeker interessant voor leerlingen die van spannende, realistische verhalen houden. Doordat de hoofdpersonen meisjes zijn, lijkt het boek aantrekkelijker voor jongens dan voor meisjes, maar er treden voldoende jongens op als bijfiguur én het boek is zo spannend, dat veel jongens er ook plezier aan zullen beleven.
	Algemene kennis	Niet vereist.
	Specifieke en culturele kennis	Niet vereist.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Eenvoudig. Geen probleem voor instapniveau en N1.
	Zinsconstructies	Over het algemeen redelijk korte zinnen.
	Stijl	Het taalgebruik is herkenbaar voor jongeren.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	De grootste rol is weggelegd voor het meisje Juno, maar er treden zeer veel bijfiguren op die allemaal een eigen stem hebben. Opvallend is dat geen van de karakters uitgesproken sympathiek is. Dat kan identificatie in de weg staan.
	Aantal karakters	Het aantal karakters kan een probleem zijn voor lezers met instapniveau en N1. Zeker in het begin zullen zij even goed op moeten letten wie wie is. De leerlingen zitten in 5 vwo. Doordat de personages redelijk stereotiep worden weergegeven, staan ze niet al te ver van jongere lezers af.

	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	In feite veranderen de personages niet. Ook zijn de verhoudingen min of meer statisch. Wel verandert het beeld dat je als lezer van de personages hebt.
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	<i>Klem</i> is zonder meer een spannend boek. De spanning wordt enerzijds opgebouwd door de vooruitwijzing in de proloog: je weet dat er iemand dood gaat, maar nog niet wie dat is, waarom ze wordt vermoord en wie haar heeft vermoord. Informatie daarover wordt mondjesmaat vrijgegeven, waarbij de lezer soms ook op het verkeerde been wordt gezet.
	Structuur	Korte hoofdstukken met als titel de naam van het personage dat aan het woord is en het tijdstip. Dit help lezers zich te oriënteren.
	Chronologie	Het verhaal wordt grotendeels chronologisch verteld en af en toe doorregen met flashbacks.
	Verhaallijn(en)	Ondanks het grote aantal personages dat aan het woord komt, is er sprake van één verhaallijn rondom de moord op Kiki.
	Perspectief	Veelvuldig wisselend ik-perspectief. De lezer krijgt daardoor een goed overzicht van de gebeurtenissen, maar het kan identificatie in de weg staan.
	Betekenis	Op schoolreis naar Vlieland wordt Kiki vermoord. Ze is het populairste (of in ieder geval het meest dominante) meisje van de klas. Gaandeweg blijkt dat niemand haar echt aardig vond en dat veel mensen (leerlingen zowel als docenten) een reden hebben om haar dood te wensen. Van een diepere betekenislaag is geen sprake.